

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, http://www.kke.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού και Εσωτερικών

Θέμα: Οι κυβερνητικές επιλογές βάζουν σε κίνδυνο την ψυχοκοινωνική υγεία των μαθητών

Τα τραγικά γεγονότα της Ηλιούπολης, αλλά και τα πολλά άλλα που διαδραματίζονται καθημερινά στις σχολικές μονάδες, μαρτυρούν ότι οι ανάγκες των μαθητών σε ψυχοκοινωνική στήριξη, σε καμία περίπτωση δεν καλύπτονται, και πολύ περισσότερο δεν μπορούν να καλυφθούν όταν προκύπτουν έκτακτες ψυχοπαιστικές συνθήκες. Κι αυτό γιατί για να πετύχει η ψυχοκοινωνική παρέμβαση απαιτείται σταθερότητα στα πρόσωπα που δημιουργούν τη θεραπευτική σχέση (κι όχι αναπληρωτές που αλλάζουν κάθε χρόνο), απαιτείται προστατευμένο πλαίσιο (κι όχι τις βιβλιοθήκες ή τις αίθουσες πληροφορικής των σχολικών μονάδων) και πολλά άλλα.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΙΘΑ για την άσκηση ψυχοκοινωνικής υποστήριξης είναι τα ΚΕΔΑΣΥ και κάποια ελάχιστα προγράμματα ΕΣΠΑ. Τα μεν Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης Συμβουλευτικής και Υποστήριξης από την ίδρυσή τους, είναι οι αρμόδιοι φορείς του Υπουργείου Παιδείας για την Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών Αναγκών των μαθητών όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, καθώς και της Συμβουλευτικής και Υποστήριξης των γονέων και των μαθητών που βρίσκονται στον τομέα ευθύνης τους. Η χρόνια υποστελέχωση τους (πολλά από αυτά στελεχώνονται κατά βάση από αναπληρωτές που αναλαμβάνουν υπηρεσία μήνες μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς) έχει οδηγήσει στην υποβάθμιση των υπηρεσιών, καθιστώντας τα ΚΕΔΑΣΥ αποκλειστικά κέντρα Αξιολόγησης. Η Συμβουλευτική και Υποστήριξη των μαθητών ανατίθεται σε ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς που εργάζονται είτε στις ΕΔΥ (Επιτροπές Διεπιστημονικής Υποστήριξης), είτε μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, των Τμημάτων Υποδοχής ή του προγράμματος «Μια Νέα Αρχή στα ΕΠΑΛ», ειδικά τα τρία τελευταία προγράμματα στελεχώνονται μόνο με αναπληρωτές. Στην καλύτερη περίπτωση, οι εργαζόμενοι αυτοί καλούνται να καλύψουν μία σχολική μονάδα για μόλις λίγες ώρες την εβδομάδα. Αυτή είναι η ψυχοκοινωνική στήριξη των μαθητών για την οποία μάλιστα τα τελευταία χρόνια η κυβέρνηση της ΝΔ πανηγυρίζει ως μέτρο – πανάκεια!

Τις τελευταίες μέρες προωθείται η λειτουργία από το ΥΠΑΙΘΑ γραμμής ψυχολογικής υποστήριξης για τους μαθητές που δίνουν πανελλήνιες. Πρόκειται για ένα έκτακτο μέτρο που παρά την σοβαρότητα της κατάστασης προωθείται για εφαρμογή χωρίς να πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο περισσότερα προβλήματα από όσα έρχεται να λύσει. Η τηλεφωνική γραμμή θα μπορούσε να λειτουργήσει υποστηρικτικά στην ψυχοκοινωνική στήριξη των μαθητών αν πληρούνταν μια σειρά επιστημονικά κριτήρια:

- Αν υπήρχε κατάλληλο πλαίσιο άσκησης του συμβουλευτικού έργου (πχ. αίθουσες που να εξασφαλίζουν την ιδιωτικότητα των συνομιλιών, προσωπικό διαθέσιμο να αφιερώνει τους χρόνους που απαιτούνται κι όχι ανάμεσα σε αξιολογήσεις και διεπιστημονικές ομάδες), με σαφή θεσμική κατοχύρωση.

- Αν υπήρχε κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό μιας και η παροχή τηλεφωνικής συμβουλευτικής είναι μια απαιτητική διαδικασία με συγκεκριμένο πρωτόκολλο που απαιτεί κατάλληλη εκπαίδευση, προκειμένου να ασκείται με επιστημονικά και δεοντολογικά ασφαλή τρόπο.

- Αν η υπηρεσία εξασφάλιζε την απαραίτητη εποπτεία και νομική κατοχύρωση των εργαζομένων δεδομένου ότι η τηλεφωνική συμβουλευτική σε ανήλικους είναι πιθανόν να εγείρει νομικές επιπτώσεις για τους εργαζόμενους.

Ακόμα βέβαια κι αν εξασφαλιζόνταν αυτοί οι όροι, παραμένει το τεράστιο πρόβλημα της διάλυσης των δημόσιων δομών ψυχικής υγείας και πρόνοιας, που έχει ως αποτέλεσμα ακόμα κι όταν εντοπίζεται στα σχολεία ή τα ΚΕΔΑΣΥ ένα παιδί ή μια οικογένεια που βρίσκεται σε κίνδυνο, να μην υπάρχει κατάλληλη δημόσια δομή για να παραπτεμφθεί ή η αναμονή στις ελάχιστες που υπάρχουν να δημιουργεί μεγάλους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά του.

Η ανάθεση αυτού του πρόχειρου και αντιεπιστημονικού μέτρου για τηλεφωνική γραμμή υποστήριξης δεν είναι κεραυνός εν αιθρία. Έρχεται να προστεθεί στα τεράστια προβλήματα των ΚΕΔΑΣΥ που υπάρχουν σε όλη τη χώρα. Συγκεκριμένα, δεν στελεχώνονται από απαραίτητες ειδικότητες, όπως αυτές των παιδοψυχιάτρων/ παιδονευρολόγων και των Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Ο αριθμός των ΚΕΔΑΣΥ δεν αντιστοιχεί στον αριθμό του μαθητικού πληθυσμού ανά δήμο με αποτέλεσμα να υπάρχει τεράστια αναμονή από τους μαθητές και τις οικογένειές τους για μια αξιολόγηση (στην καλύτερη ένα χρόνο). Τα κτήρια στην πλειοψηφία τους είναι παλιά, ακατάλληλα, χωρίς χώρους και αίθουσες με αερισμό και ηχομόνωση, χωρίς υποδομές και μέσα προς διευκόλυνση προσέλευσης ατόμων με αναπηρίες, χωρίς σχέδιο σε περίπτωση σεισμού ή πυρκαγιάς, με έλλειψη χώρων αποθήκευσης, χώρων συγγραφής εκθέσεων, διενέργειας επιστημονικών ομάδων, χωρίς χώρους αναμονής για τους γονείς και τους μαθητές.

Επίσης, υπάρχει σε πολλά από αυτά έλλειψη διοικητικού προσωπικού, εργαλείων ψυχομετρικών και άλλων για διεξαγωγή αξιολογήσεων, υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Τα λειτουργικά έξοδα των ΚΕΔΑΣΥ είναι επιπλέον ένα σημαντικό θέμα, μιας και τα καλύπτει η Περιφέρεια, και όχι παντού ενιαία, με αποτέλεσμα να λείπουν μέχρι και τα πλέον βασικά υλικά, όπως χαρτί, στυλό, μελάνι για εκτυπωτές κ.ά. Επιπρόσθετα, η λειτουργία των ΚΕΔΑΣΥ γίνεται κατά κύριο λόγο με αναπληρωτές ΕΕΠ και εκπαιδευτικούς, κάτι που σημαίνει ότι δεν καλύπτονται τα λειτουργικά κενά κάθε χρόνο, ο όγκος δουλειάς μεγαλώνει ειδικά στις περιπτώσεις που οι αναπληρωτές δεν είναι εκπαιδευμένοι και επιμορφωμένοι στην χορήγηση δοκιμασιών αξιολόγησης και απαιτεί χρόνο για να εκπαιδευτούν.

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Στο ΚΕΔΑΣΥ Φωκίδας, οι οργανικές θέσεις είναι μόνο μια για ψυχολόγο και μια για κοινωνικό λειτουργό.

- Στο ΚΕΔΑΣΥ της Ηπείρου οι ελλείψεις σε ΕΕΠ και εκπαιδευτικούς έχουν ως αποτέλεσμα την τεράστια καθυστέρηση αξιολογήσεων.

- Στο ΚΕΔΑΣΥ Ηλείας οι πολύμηνες καθυστερήσεις των διαγνώσεων (πάνω από 6 μήνες) λόγω της υποστελέχωσης και της ανεπαρκούς κτηριακής δομής, οδηγούν τους γονείς στον ιδιωτικό τομέα.

- Στο ΚΕΔΑΣΥ Ηρακλείου της Κρήτης, η αναμονή γονέων για το έτος ξεπερνά τις 3700 αιτήσεις. Άραγε είναι αρκετό ένα υποστελεχωμένο ΚΕΔΑΣΥ για τόσο μεγάλο νομό με πάνω από 300.000 κατοίκους.

- Στο ΚΕΔΑΣΥ Δυτικής Αττικής στην Ελευσίνα, υπάρχει μια μικρή αίθουσα για 57 εργαζόμενους με ελάχιστους η/υ και πολλές φορές οι εργαζόμενοι δουλεύουν στους διαδρόμους. Το ΚΕΔΑΣΥ έχει 7 αίθουσες για αξιολόγηση χωρίς ηχομόνωση, δεν υπάρχει έξοδος κινδύνου, παρά μόνο μια είσοδος και έξοδος, δεν υπάρχει αντιπυρική και αντισεισμική θωράκιση και μάλιστα όλα αυτά παρόλο που η Επιθεώρηση Εργασίας έκρινε το κτήριο ως ακατάλληλο πέρυσι. Σε κάθε βροχή ή κακοκαιρία το κτήριο πλημμυρίζει. Η μία και μοναδική γραμματέας (διοικητικό προσωπικό) δεν επαρκεί για τον τεράστιο όγκο δουλειάς. Ως αποκορύφωμα, τους τελευταίους 3 μήνες δεν υπάρχει προσωπικό καθαριότητας.

- Στο 2ο ΚΕΔΑΣΥ Α' Αθήνας, στο Παγκράτι, η έλλειψη χώρων είναι επίσης τεράστια με συνέπεια την παραχώρηση χώρων σε σχολεία πολύ μακριά από τη βάση (με ό,τι αυτό συνεπάγεται για γονείς, μαθητές και εργαζόμενους) σε κτήριο που έχει η στέγη προβλήματα, για την οποία η Διεύθυνση έχει κάνει έλεγχο στατικότητας και αίτημα για επισκευές χωρίς καμία απάντηση. Κτήριο στο οποίο μπαινοβγαίνουν καθημερινά μαθητές, εργαζόμενοι και γονείς!

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ οι κ. Υπουργοί, ποια μέτρα θα πάρει η κυβέρνηση για να εξασφαλιστούν:

- Μόνιμοι διορισμοί Ψυχολόγων και Κοινωνικών Λειτουργών σε όλα τα σχολεία, με βάση τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών.
- Σταθερή παρουσία Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού σε κάθε σχολική μονάδα,
- Ουσιαστική ενίσχυση σε όλα τα επίπεδα για τα ΚΕΔΑΣΥ και τις διεπιστημονικές δομές υποστήριξης.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης.
- Ουσιαστική συνεργασία σχολείου, οικογένειας και υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Οι Βουλευτές
Δελής Γιάννης
Παφίλης Θανάσης
Αμπατιέλος Νίκος
Δάγκα Βιβή
Έξαρχος Νίκος
Κανέλλη Λιάνα
Καραθανασόπουλος Νίκος
Κομνηνάκα Μαρία
Μαρίνος Γιώργος
Παπαναστάσης Νίκος
Συντυχάκης Μανώλης
Τσοκάνης Χρήστος